

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న పరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీ కోభ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
వసంత ఋతువు, చైత్ర మాసం

- 333

శుక్ల ద్వాదశి - 20.04.2024

పుబ్బ - శనివారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే, సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం, సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం, చత్వారింశస్సర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చత్వారింశస్సర్గః

తం వన్దమానం రుదతీ మాతా సామిత్రిమబ్రవీత్ ।
హితకామా మహాబాహుం మూర్ఖ్యుసాఘ్రూయ లక్ష్మణమ్ ॥ 40.4 ॥

సృష్టస్త్వం వనవాసాయ స్వనురక్తః సుహృజ్జనే ।
రామే ప్రమాదం మా కార్షీః పుత్ర భ్రాతరి గచ్ఛతి ॥ 40.5 ॥

వ్యసనీ వా సమృద్ధో వా గతిరేష తవానఘ ।
ఏష లోకే సతాం ధర్మః యజ్ఞేష్టవశగో భవేత్ ॥ 40.6 ॥

ఇదం హి వృత్తముచితం కులస్యాస్య సనాతనమ్ ।
దానం దీక్షా చ యజ్ఞేషు తనుత్యాగో మృధేషు చ ॥ 40.7 ॥

జ్యేష్ఠస్యాప్యనువృత్తిశ్చ రాజవంశస్య లక్ష్మణమ్ ।
లక్ష్మణం త్వేవముక్త్వా సా సంసిద్ధం ప్రియరాఘవమ్ ।
సుమిత్రా గచ్ఛ గచ్ఛేతి పునఃపునరువాచ తమ్ ॥ 40.8 ॥

రామం దశరథం విద్ధి మాం విద్ధి జనకాత్మజామ్ ।
అయోధ్యామటవీం విద్ధి గచ్ఛ తాత యథాసుఖమ్ ॥ 40.9 ॥

తతః సుమన్తః కాకుత్స్థం ప్రాజ్ఞలిర్వాక్యమబ్రవీత్ ।
వినీతో వినయజ్ఞశ్చ మోతలిర్వాసవం యథా ॥ 40.10 ॥

రథమారోహ భద్రం తే రాజపుత్ర మహాయశః ।
క్షీప్రం త్వాం ప్రాపయిష్యామి యత్ర మాం రామ వక్ష్యసి ॥ 40.11 ॥

చతుర్దశ హి వర్షాణి వస్తవ్యాని వనే త్వయా ।
తాన్యపక్రమితవ్యాని యాని దేవ్యాసి చోదితః ॥ 40.12 ॥

తం రథం సూర్యసంకాశం సీతా హృష్టేన చేతసా ।
ఆరురోహ వరారోహో కృత్వా లఙ్కారమాత్మనః ॥ 40.13 ॥

అథో జ్వలనసంజ్ఞాశం చామీకరవిభూషితమ్ ।
తమారురుహతుస్తార్లం భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ ॥ 40.14 ॥

వనవాసం హి సజ్ఞాయ వాసాంస్యాభరణాని చ ।
భర్తారమనుగచ్ఛవ్యై సీతాయై శ్వశురో దదౌ ॥ 40.15 ॥

తథైవాయుధజాలాని భ్రాతృభ్యాం కవచాని చ ।
రథోపస్థే ప్రతిన్యస్య సచర్మ కఠినం చ తత్ ॥ 40.16 ॥

సీతాతృతీయానారూఢాన్ దృష్ట్వా దృష్టమచోదయత్ ।
సుమన్త్రః సమ్మతానశ్వాన్ వాయువేగసమాన్ జవే ॥ 40.17 ॥

ప్రతియాతే మహారణ్యం చిరరాత్రాయ రాఘవే ।
బభూవ నగరే మూర్ఛా బలమూర్ఛా జనస్య చ ॥ 40.18 ॥

తత్సమాకులసమ్భ్రాంతం మత్తసంకుపితద్విపమ్ ।
హయశిశ్ణేతనిర్ఘోషం పురమాసీన్మహాస్వనమ్ ॥ 40.19 ॥

తతః సబాలవృద్ధా సా పురీ పరమపీడితా ।
రామమేవాభిదుద్రావ ఘర్మారా సలిలం యథా ॥ 40.20 ॥

సార్జ్వతః పృష్ఠతశ్చాపి లమ్బమానాస్తదున్ముఖాః ।
బాష్పపూర్ణముఖాస్సర్వే తమూచుర్భృశనిస్వనాః ॥ 40.21 ॥

సంయచ్ఛ వాజినాం రశ్మీన్ సూత యాహి శనైశ్శనైః ।
ముఖం ద్రక్ష్యామ రామస్య దుర్దర్శం నో భవిష్యతి ॥ 40.22 ॥

ఆయసం హృదయం నూనం రామమాతురసంశయమ్ ।
యద్దేవగర్భప్రతిమే వనం యాతి న భిద్యతే ॥ 40.23 ॥

ఇత్యార్షే శీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చత్వారింశస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

❧ **అథ భస్మస్థలి శ్లోకమ్** ❧

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రీయం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠంతి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవంతి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్థాస్థినో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాస్థాస్థినో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

